

ACORDUL DE PARTENERIAT 2014-2020

**MINISTERUL
FONDURILOR
EUROPENE**

**Versiunea
octombrie 2013**

5 PROVOCARI

Pentru a îndeplini aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al acestui Acord de Parteneriat, România va întreprinde măsurile necesare pentru dezvoltarea socio-economica, abordând următoarele cinci provocări în materie de dezvoltare:

- I. **Competitivitatea**
- II. **Oamenii și societatea**
- III. **Infrastructura**
- IV. **Resursele**
- V. **Administrația și guvernarea**

CORELARE PROVOCĂRI CU OBIECTIVELE TEMATICE

Provocări de dezvoltare	Obiectiv tematic (OT)
COMPETITIVITATEA	1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării
	2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare
	3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii
OAMENII ȘI SOCIETATEA	8. Promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă
	9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei
	10. Investirea în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții
INFRASTRUCTURA	2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare
	7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor apărute în infrastructura rețelelor importante
RESURSELE	4. Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele
	5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor
	6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor
ADMINISTRAȚIA ȘI GUVERNAREA	11. Creșterea capacității instituționale și o administrație publică eficientă
	2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informatice și de comunicare

■ **PROVOCAREA ÎN MATERIE DE COMPETITIVITATE**

■ **OT1 - Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării**

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> crearea unui mediu public de cercetare și dezvoltare mai compact și mai modern, care să se concentreze asupra nevoilor întreprinderilor, provocărilor societale și tehnologiilor pentru care România are potențial la nivel mondial, în concordanță cu principiul specializării inteligente, în scopul creșterii comercializării și al internalizării cercetării. promovarea unei culturi antreprenoriale și de inovare în cadrul sistemului de învățământ și al afacerilor în rețea, cu toate formele necesare de susținere financiară, managerială, tehnică și creativă, în scopul realizării potențialului latent al cetățenilor și al întreprinderilor din România. 	<ul style="list-style-type: none"> sprijinirea investițiilor private CDI și a cercetării colaborative dintre întreprinderi și organizații de cercetare pentru a încuraja transferul de cunoștințe, tehnologic și de personal cu expertiză avansată și pentru a permite dezvoltarea de produse și servicii CDI în sectoarele economice cu potențial de creștere. Promovarea instrumentelor financiare menite să susțină riscul de investițiilor private în cercetare și inovare și să stimuleze start-up-urilor inovative și spin-off-urilor. Dezvoltarea infrastructurii de cercetare publice și private, atât ca parte din clustere existente/emergente, centre de excelență și alte tipuri de structuri de cercetare (naționale / regionale /europene) și în domenii specifice identificate ca prioritare, pe baza existenței unui potențial și/sau a unui avantaj competitiv, cum ar fi sănătatea. deblocarea potențialului de excelență în cercetare și inovare prin crearea de sinergii cu acțiunile de cercetare, dezvoltare și inovare ale programului cadru al UE Orizont 2020 	<p>Programul Operațional Competitivitate</p>
	<ul style="list-style-type: none"> dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic în sectoarele public și privat, în special în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, în concordanță cu principiul specializării inteligente 	<p>Programul Operațional Regional</p>
	<ul style="list-style-type: none"> dezvoltarea resurselor umane ale instituțiilor publice și de învățământ superior din domeniul cercetării și dezvoltării; sprijinirea dezvoltării de abilități de nivel superior în cadrul IMM-urilor 	<p>Programul Operațional Capital Uman</p>
	<p><i>În cazul agriculturii, pescuitului și acvaculturii, domeniile de interes vor include:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> crearea și oferirea de servicii de consultanță, în vederea îmbunătățirii performanței economice și de mediu colaborarea între agricultură/industria agroalimentară, industria forestieră, pescuit și acvacultură și industria alimentară și sistemele de consultanță, educație și cercetare în contextul proiectelor pilot, al dezvoltării de produse, practici, procese și tehnologii noi etc. înființarea unor grupuri operative (fermieri, cercetători, consultanți), care vor participa la Parteneriatul European pentru Inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii” 	<p>Programul Național de Dezvoltare Rurală</p>
<ul style="list-style-type: none"> crearea și oferirea de servicii de consultanță în vederea îmbunătățirii performanței economice și de mediu colaborarea între agricultură/industria agroalimentară, industria forestieră, pescuit și acvacultură și industria alimentară și sistemele de consultanță, educație și cercetare în contextul proiectelor pilot, al dezvoltării de produse, practici, procese și tehnologii noi etc. 	<p>Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime</p>	

■ **OT 2- Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora**

<i>Nevoi de dezvoltare</i>	<i>Priorități propuse pentru finanțare</i>	<i>Program</i>
consolidarea mediului de afaceri digital	<ul style="list-style-type: none"> • acțiuni pentru promovarea adoptării de către întreprinderi a TIC, inclusiv a aplicațiilor și inovațiilor comerțului electronic; • acțiuni pentru dezvoltarea de instrumente de e-Guvernare pentru întreprinderi și cetățeni (e-Guvernare 2.0); • acțiuni pentru dezvoltarea „cloud computing”; • acțiuni pentru furnizarea de servicii publice moderne online care să asigure interoperabilitatea diferitelor sisteme neintegrate în cadrul sectoarelor și regiunilor, precum și la nivel național (se va promova coordonarea și eficiența sporită a utilizării resurselor publice) și accesul la standarde deschise pentru creșterea transparenței și a eficienței administrative. 	Programul Operațional Competitivitate

■ **OT3 - Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii**

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • extinderea și creșterea continuă, inclusiv pe piețele internaționale, ale sectoarelor producătoare și de servicii cu valoare adăugată mare ale României, în special în industria autovehiculelor, sectorul produselor și serviciilor TIC, procesarea produselor alimentare și a băuturilor, gestionarea energiei /mediului • transformarea sectoarelor românești tradiționale, precum cele ale textilelor/pielăriei, lemnului/mobilierului, agriculturii, silviculturii și pescuitului, care prezintă potențial de creștere sau de menținere a activităților pe termen mediu prin exploatarea nișelor de specialitate, sau de creștere a competitivității prin inovare și dezvoltare de piață • restructurarea și consolidarea exploatațiilor agricole în vederea îmbunătățirii competitivității și sustenabilității lor, odată cu adoptarea de către acestea a unor practici moderne și inovatoare de gestionare a agriculturii și terenurilor • îmbunătățirea radicală a mediului de afaceri în ceea ce privește disponibilitatea resurselor financiare pentru investiții, transparența și predictibilitatea politicilor și proporționalitatea administrației și a procesului de reglementare, inclusiv prin îmbunătățirea utilizării TIC de către autorități • liberalizarea piețelor sectorului public și exploatarea acestora ca mijloace de stimulare a unor noi piețe, a unor noi întreprinderi și a economiei sociale și de intensificare a activităților economice, cu precădere în regiunile mai puțin dezvoltate ale României • atragerea de investiții pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României și pentru zonele sale rurale printr-o abordare integrată care să cuprindă infrastructura, siturile, competențele și sprijinirea investițiilor 	<ul style="list-style-type: none"> • acțiuni pentru consolidarea culturii antreprenoriale și pentru conștientizarea opțiunii și a sprijinului potențial pentru crearea de întreprinderi. • acțiuni pentru îmbunătățirea accesului la finanțare, inclusiv prin oferirea unei game adecvate de instrumente financiare. • acțiuni pentru îmbunătățirea productivității IMM-urilor și oferirea de oportunități de creștere, inclusiv consolidarea accesului la sprijin pentru planificarea afacerilor, consultanță tehnică, consultanță și sprijin pentru export. • acțiuni pentru alăturarea în rețea a întreprinderilor în vederea consolidării schimburilor de cunoștințe și a consolidării participării acestora în cadrul lanțurilor de desfacere, inclusiv cele la scară internațională. • acțiuni integrate – situri, competențe, sprijin pentru investiții – în vederea atragerii de investiții pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României. • acțiuni de raționalizare a procesului de reglementare și de reducere a poverii birocratice asupra întreprinderilor. 	<p>Programul Operațional Regional</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice și pentru restructurarea și modernizarea agriculturii, în special în vederea creșterii participării și orientării către piețe, precum și pentru diversificarea activităților agricole. • facilitarea reînnoirii generațiilor în sectorul agricol. • acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice a producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul alimentară prin programe de calitate, adăugând valoare produselor agricole, prin promovarea pe piețe locale prin dezvoltarea circuitelor scurte de aprovizionare și prin înființarea de grupuri de producători, etc. • acțiuni de sprijinire a activităților de prevenire și gestionare a riscurilor agricole. 	<p>Programul Național de Dezvoltare Rurală</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • investiții în sectorul acvaculturii: noi unități, modernizarea unităților existente, diversificarea speciilor, îmbunătățirea potențialului siturilor de acvacultură. • promovarea de noi surse de venit în interiorul sectorului (activități de procesare, de marketing) și în afara acestuia (activități ecologice, turism, educație). • investiție în porturi pescărești, adăposturi, debarcadere, centre de primă vânzare. • îmbunătățirea condițiilor de muncă legate de sănătatea și siguranța la bordul navelor de pescuit în apele interioare și maritime; • sprijin pentru înființarea, organizarea și funcționarea lanțului producători-procesatori-comercianți. 	<p>Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime</p>

■ **PROVOCAREA PRIVIND OAMENII SI SOCIETATEA**

■ **OT 8 - Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă**

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea oportunităților de ocupare • Integrarea susținută pe piața muncii a tinerilor care nu sunt nici angajați, nici înscriși în sistemul de învățământ sau formare profesională (NEETs) • Acces la ocupare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, cu deosebire pentru femei, tineri și lucrători mai în vârstă, cetățeni români de etnie romă, persoane cu handicap și alte grupuri vulnerabile • Abordarea disparităților specifice regionale și teritoriale și sprijinirea mobilității forței de muncă • Alinierea învățământului, formării și serviciilor de ocupare a forței de muncă la nevoile în schimbare ale pieței muncii • Conversia în activități non-agricole, diversificarea economiei rurale, formarea și învățământul pentru populația rurală • Diversificarea economiei pescuitului și acvaculturii pentru a atrage ocuparea forței de muncă și crearea de firme în domeniu • Modernizarea sistemului SPO și consolidarea capacității sale administrative de a oferi măsuri active și preventive de ocupare a forței de muncă, precum și servicii de calitate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unei abordări multi-dimensionale pentru susținerea reintegrării tinerilor NEET (care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare) prin oportunități de educare, formare sau ocupare. • Inițierea de acțiuni țintite și de integrare, care să îmbunătățească accesul pe piața muncii al femeilor, cetățeni români de etnie romă, persoanelor cu handicap, precum și al persoanelor cu nivel scăzut de școlarizare și calificare profesională. • Stabilirea de măsuri active și preventive pe piața muncii prin luarea în considerare a disparităților regionale și teritoriale specifice; • Creșterea mobilității forței de muncă; • Susținerea acțiunilor de îmbunătățire a șanselor de angajare, precum consiliere individuală, formare la locul de muncă, piețe intermediare ale forței de muncă și încurajarea spiritului antreprenorial, cu luarea în considerare a particularităților structurii ocupării în România; • Susținerea măsurilor de îmbătrânire activă; • Crearea unui mecanism de căutare a locurilor de muncă și a unui cadru pentru creșterea șanselor de angajare ale persoanelor afectate de restructurarea industrială, în special a celor din cadrul comunităților agricole și de pescuit afectate de posibila reducere a ocupării care însoțește creșterea competitivității. • Evaluarea nevoilor în schimbare ale pieței muncii prin servicii de educație, formare și angajare, cu accent asupra competențelor necesare în sectoarele cu potențial de creștere; • Încurajarea și facilitarea participării angajatorilor la dezvoltarea forței de muncă și a învățării pe tot parcursul vieții; • Întărirea capacității administrative a sistemului de Servicii Publice de Ocupare 	<p>PO Capital Uman</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Crearea de noi întreprinderi mici prin acordarea de sprijin pentru demararea afacerilor în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din afara domeniului agricol, precum și dezvoltarea de activități non-agricole în zonele rurale 	<p>Programul Național pentru Dezvoltare Rurală</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea pescuitului și a sectorului acvaculturii prin sprijinirea creării de noi întreprinderi mici și crearea de locuri de muncă în domeniu 	<p>Programul Național pentru Pescuit și Acvacultură</p>

OT 9 – Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • Descreșterea frecvenței sărăciei în rândul grupurilor vulnerabile • Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate și servicii sociale • Crearea mecanismului necesar pentru transformarea autorității locale în actor principal în eradicarea sărăciei și a consecințelor acesteia la nivel local • Tranziția de la îngrijirea instituțională la servicii comunitare, inclusiv prin sprijin infrastructural pentru centre integrate de îngrijire comunitară. • Promovarea economiei sociale și a întreprinderilor sociale. • Îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate prestate populației generale, în particular grupurilor vulnerabile, inclusiv prin investiții în infrastructură 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea capacității de creare a unui sistem de servicii sociale durabil și echitabil, care să includă dezvoltare tehnică și îmbunătățirea competențelor profesioniștilor și practicienilor. • Sprijinirea tranziției de la modelele instituționale la îngrijirea comunitară a copiilor, a persoanelor cu handicap, a persoanelor cu tulburări mintale, precum și a vârstnicilor. • Realizarea unor acțiuni specifice integrate pentru abordarea nevoilor persoanelor, grupurilor și comunităților vulnerabile, unde este cazul cu accent asupra persoanelor de etnie romă, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a participării acestora la procesul educațional, integrarea acestora pe piața muncii, accesul acestora la servicii locative, sociale și de îngrijiri medicale, precum și realizarea unor acțiuni de combatere a discriminării. • Exploatarea potențialului modelelor de economie socială pentru susținerea integrării pe piața muncii a grupurilor vulnerabile, dezvoltarea de servicii locale acolo unde modelele de piață eșuează, creând astfel locuri de muncă și incluziune socială. • Dezvoltarea unei culturi pro-active, participative și orientate spre voluntariat în rândul publicului general și al persoanelor asistate social, precum și încurajarea abordărilor bazate pe parteneriat în abordarea sărăciei • Consolidarea accesului la îngrijiri și asistență medicală de calitate, inclusiv prin dezvoltarea de servicii de îngrijire medicală și socială integrate, inclusiv la nivelul comunității, cu accent asupra serviciilor prestate în ambulatoriu și pe instruirea specialiștilor de medicină primară integrată, cu suportul telemedicinii 	<p>PO Dezvoltarea Resurselor Umane</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Combaterea celor mai răspândite cinci patologii responsabile pentru 86% din rata morbidității în România 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii comunitare. • Investiții pentru spitale și altă infrastructură de sănătate publică 	<p>Programul Operațional Regional / CLLD</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sprijin pentru dezvoltarea de tehnologii TIC în domeniile sănătății, asistenței sociale și culturii • Îmbunătățirea calității vieții și a atractivității localităților rurale 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea sistemelor de telemedicină, digitizarea fișelor medicale și sprijinirea cercetării medicale prin folosirea datelor personale anonimizate • Dezvoltarea culturii digitale 	<p>PO Dezvoltarea Competitivității</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prin investiții în infrastructură la scară mică și prin crearea/îmbunătățirea serviciilor de bază locale pentru populația rurală • Promovarea strategiilor de dezvoltare locală comunitară de tip LEADER 	<p>Programul Național pentru Dezvoltare Rurală</p>

OT 10 - Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea accesului, participării și calității a sistemului de educație și îngrijire a copiilor preșcolari (EICP) • Consolidarea accesului, calității și rezultatelor educaționale în cadrul învățământului obligatoriu • Creșterea atractivității învățământului primar și secundar, inclusiv a IVET • Intervenții intensive menite să răspundă nevoilor educaționale ale grupurilor aflate în risc de excluziune (copii din medii defavorizate din punct de vedere social și economic, de etnie romă, cu nevoi educaționale speciale etc.) • Îmbunătățirea calității și relevanței VET (inițial și continuu) și a învățământului terțiar în raport cu nevoile pieței muncii • Îmbunătățirea accesului și sprijinirea participării la învățământul terțiar • Îmbunătățirea accesului și a calității programelor de învățământ pentru adulți, cu accent pe competențele de bază și transversale relevante • Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a învățământului profesional în agricultură, silvicultură și pescuit • Sprijinirea dezvoltării TIC în sistemul de învățământ • Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și de formare • Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol, forestier și pescuit 	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea participării, accesibilității și calității serviciilor de EICP, cu accent asupra zonelor rurale și a implicării cetățenilor români de etnie romă; • Implementarea de măsuri de prevenție, intervenție și compensatorii pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii, inclusiv forme alternative de învățământ, precum educația și formarea pentru adulți, cu accent asupra zonelor rurale și a cetățenilor români de etnie romă; sprijinirea măsurilor de intervenție în abordarea nevoilor educaționale individuale ale grupurilor cu risc mare de părăsire timpurie a școlii; • Creșterea atractivității învățământului și a sistemului VET, precum și sprijinirea familiarizării tinerilor înscriși în sistemul de învățământ obligatoriu cu viitoarele locuri de muncă, cu accent asupra zonelor rurale și a cetățenilor români de etnie romă, • Îmbunătățirea formării cadrelor didactice în utilizarea sistemelor de asigurare a calității, de monitorizare și evaluare, inclusiv prin formare inițială și continuă; dezvoltarea de conținut educațional, inclusiv TIC; • Sprijinirea elevilor din zonele rurale și din rândul grupurilor defavorizate, precum și a elevilor netradiționali, în vederea sporirii accesului, a participării și a gradului de școlarizare în învățământul terțiar; • Îmbunătățirea guvernării și gestionării instituțiilor de învățământ superior în vederea îmbunătățirii calității procesului de învățământ și cercetare; creșterea relevanței programelor de învățământ superior în raport cu nevoile de pe piața muncii și consolidarea parteneriatelor între universități, întreprinderi și cercetare; • Modernizarea învățământului terțiar prin dezvoltarea studiilor aprofundate și sprijinirea internaționalizării învățământului superior, inclusiv a cercetării aprofundate și a mobilității; • Sprijinirea măsurilor de promovare a calității și accesibilității VET, consolidarea capacității furnizorilor de învățământ profesional inițial și continuu de a oferi programe VET corelate cu nevoile de pe piața muncii, promovând dezvoltarea și integrarea serviciilor de învățare pe tot parcursul vieții la nivelul comunității, a competențelor esențiale și a celor transversale, a furnizării de competențe de bază, cu accent asupra calificării scăzute și zonelor rurale; • Îmbunătățirea corelării între VET inițial și continuu și nevoile pieței muncii, asigurându-se relevanța ofertei de formare, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial viitor de creștere și promovându-se parteneriate între personale interesate relevante. 	<p data-bbox="1776 309 1962 359">PO Dezvoltarea Resurselor Umane</p> <p data-bbox="1776 1059 1962 1134">Programul Național pentru Dezvoltare Rurală</p> <p data-bbox="1776 1270 1962 1294">PO Regional</p>

■ PROVOCĂRI PRIVIND INFRASTRUCTURA

OT 2 - Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none">depășirea eșecului pieței de a furniza o infrastructură de acces de generație următoare (NGA) și servicii conexe în conformitate cu Strategia Agenda Digitală pentru România și cu Planul Național vizând Dezvoltarea Infrastructurii de Acces de Generație Următoare	<ul style="list-style-type: none">acțiuni pentru continuarea sprijinului acordat extinderii NGA în vederea asigurării modernizării rețelelor în bandă largă	<p>Programul Operațional Competitivitate</p>

OT 7 - Promovarea unor sisteme de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea accesibilității României și a regiunilor sale, precum și conectarea acestora la piețe, reducând în mod semnificativ obstacolele în calea dezvoltării și diversificarea lor în contextul MPGT • Îmbunătățirea sustenabilității sistemului mixt de transport al României și a atractivității alternativelor la transportul rutier • Îmbunătățirea și modernizarea transportului urban, vizându-se decongestionarea aglomerațiilor urbane 	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii rutiere din cadrul rețelei TEN-T • Dezvoltarea infrastructurii feroviare din cadrul rețelei centrale TEN-T, în special prin finalizarea coridoarelor TEN-T • Sprijinirea dezvoltării unui sistem de transport durabil prin îmbunătățirea siguranței în trafic în cadrul rețelei TEN-T pentru toate modurile de transport • Creșterea mobilității urbane și a serviciilor pentru pasageri prin dezvoltarea transportului urban în Regiunea București-Ilfov, cu accent asupra metroului • Modernizarea și dezvoltarea transportului intermodal în vederea fluidizării traficului de mărfuri care tranzitează România, precum și a reducerii emisiilor de carbon în zonele urbane • Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fluviale pe Dunăre și pe canalurile navigabile în vederea promovării unui sistem de transport ecologic • Dezvoltarea mobilității regionale prin modernizarea transportului feroviar, inclusiv prin investiții în infrastructură și achiziții de material rulant • Dezvoltarea aeroporturilor acolo unde se justifică, în vederea îmbunătățirii conectivității și pentru sprijinirea mobilității regionale • Îmbunătățirea infrastructurii vamale 	Programul Operațional Infrastructură Mare
	<ul style="list-style-type: none"> • Creșterea accesibilității zonelor urbane localizate în vecinătatea rețelei TEN-T, prin construirea și modernizarea legăturilor secundare și terțiare la rețea, inclusiv pasarele, în vederea eliminării blocajelor și a fluidizării traficului • Reabilitarea și reînnoirea sistemelor de transport urban într-o manieră integrată și sustenabilă, ceea ce va contribui la îmbunătățirea calității aerului 	Programul Operațional Regional
	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea și modernizarea drumurilor județene și comunale în vederea creării de oportunități, conform priorităților stabilite în planurile de dezvoltare regională 	Programul Național de Dezvoltare Rurală

■ PROVOCAREA PRIVIND RESURSELE

OT 4 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> Creșterea ponderii energiei generate din surse regenerabile, cu accent în principal asupra resurselor mai puțin folosite în prezent și care prezintă un interes investițional scăzut. Creșterea securității furnizării de energie prin extinderea și îmbunătățirea rețelelor de transport și distribuție a energiei, pentru o mai bună integrare a energiei produse din surse regenerabile. Reabilitarea și extinderea sistemelor moderne și eficiente de termoficare publică acolo unde acestea s-au dovedit a fi sustenabile financiar. Asigurarea sechestrării carbonului, în special în agricultură și silvicultură. Creșterea eficienței energetice a fondului public și rezidențial de locuințe și a domeniului public, inclusiv a iluminatului public. Îmbunătățirea eficienței energetice a sectorului transporturilor, inclusiv a sistemelor de transport urban și a navelor de pescuit. Exploatarea investițiilor publice în eficiență energetică cu scopul de a crea noi piețe pentru IMM și întreprinderi sociale, precum și a creării de locuri de muncă suplimentare, mai ales în zonele mai puțin dezvoltate și zonele rurale ale României. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul agricol. 	<ul style="list-style-type: none"> acțiuni de modernizare și construire de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, în special pentru tipurile de energii regenerabile insuficient utilizate în comparație cu potențialul existent (în conformitate cu PNAER) și pentru care există un interes investițional scăzut, în special prin încurajarea generării distribuite (capacități mici și foarte mici) de către toate tipurile de beneficiari (publici, privați și rezidențiali). acțiuni pentru promovarea investițiilor în soluții de compensare a fluctuațiilor datorate producerii de energie din surse regenerabile, în special prin încurajarea soluțiilor de stocare a energiei acțiuni de sprijinire a măsurilor de extindere și modernizare a rețelelor de distribuție a energiei electrice și termice, în vederea preluării în rețea a energiei din surse regenerabile acțiuni de promovare a cogenerării de eficiență sporită acțiuni de extindere și modernizare a rețelelor de transport a energiei electrice, în vederea preluării energiei produse din surse regenerabile și a limitării impactului producției necontrolabile a energiei din surse regenerabile oferirea de consultanță și, acolo unde se justifică, asistență pentru investiții în furnizare ecologică și în măsuri de eficientizare energetică, precum și în trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon și rezistentă la schimbările climatice, cu accent deosebit asupra agriculturii acțiuni de sprijinire a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul afacerilor, pescuitului, acvaculturii și agriculturii, mai ales prin exploatarea potențialului de management al terenurilor și de sechestrare a carbonului acțiuni de promovare a investițiilor în atenuarea schimbărilor climatice/îmbunătățirea eficienței energetice a vaselor de pescuit și a unităților de procesare (cu sprijin FEPAM) acțiuni de îmbunătățire a termoizolației fondului de clădiri rezidențiale și a clădirilor publice, prioritizate pe baza unei evaluări sistematice care ia în considerare eficiența costurilor ca urmare a reducerii emisiilor de gază cu efect de seră și beneficiile societății, printre care combaterea sărăciei energetice și crearea de locuri de muncă. acțiuni pentru reabilitarea și reînnoirea sistemului de transport în comun în cadrul planurilor de mobilitate urbană sustenabile, acolo unde acestea vor aduce o contribuție semnificativă la îmbunătățirea calității aerului și a eficienței energetice, în plus față de creșterea competitivității locale. acțiuni pentru înlocuirea/îmbunătățirea sistemelor de iluminat de pe domeniul public, mai ales în zonele urbane acțiuni de creștere a eficienței energetice prin reducerea consumului de energie primară în agricultură și în procesarea alimentelor facilitarea furnizării și utilizării de surse de energie regenerabile în sectorul agricol (produse secundare, deșeuri, reziduuri și alte materii prime nealimentare) 	<p>Programul Operațional Infrastructură Mare</p> <p>Programul Operațional Regional</p> <p>Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime</p> <p>Programul Național pentru Dezvoltare Rural</p>

OT 5 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • Îmbunătățirea capacității României de anticipare, prevenire și reacție la situații de extremă urgență, naturale sau generate de om. • Îmbunătățirea adaptabilității României și a capacității sale de rezistență la consecințele negative ale schimbărilor climatice, în special la incidența crescută a căldurilor extreme, a secetei și a inundațiilor, în cadrul Strategiei Naționale a României privind Schimbările Climatice. • Îmbunătățirea adaptabilității României și a capacității sale de rezistență la alte riscuri naturale. • Valorificarea investițiilor publice în adaptarea la schimbările climatice pentru a crea noi piețe, potențial disponibile pentru IMM-uri și întreprinderi sociale, în special în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale ale României. 	<ul style="list-style-type: none"> • Completarea sistemului național de identificare și gestionare a riscurilor în cadrul Evaluării Naționale a Riscurilor • Construirea unei culturi naționale de reducere a riscurilor la dezastre • Crearea și îmbunătățirea sistemelor de monitorizare și prevenire a riscurilor în raport cu riscurile identificate: cutremure, inundații, alunecări de teren, secetă, incendii forestiere, eroziunea solului și eroziunea zonelor costiere, radiologice, chimice și incendii casnice • Consolidarea serviciilor profesionale de răspuns în situații de urgență la nivel național, pentru a răspunde în cazul unor urgențe naționale sau internaționale majore, inclusiv prin cooperare transnațională în cadrul strategiilor macro-regionale pentru Dunăre și Marea Neagră • Adoptarea de măsuri structurale și non-structurale pentru reducerea riscurilor și a pagubelor produse de inundații, secetă și eroziunea solului • Consolidarea capacității tehnice și instituționale a SNMSU prin soluții de colaborare între autorități diferite <p>A acțiunile de întreprins cu precădere în agricultură vor avea în vedere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • crearea unui sistem durabil de irigații și de gestionare a apei, precum și a unor practici de combatere a schimbărilor climatice. • conservarea solului și a stocului său de carbon prin practici de gestionare a terenurilor, precum cultivare redusă, culturi de iarnă și plantarea de păduri. • menținerea diversității genetice prin susținerea varietăților locale de culturi și rase de animale. 	<p style="text-align: center;">Programul Operațional Infrastructură Mare</p> <p style="text-align: center;">Programul Național pentru Dezvoltare Rurală</p>

■ OT 6 - Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> • Extinderea accesului public la servicii de apă și epurare a apelor uzate, în contextul Directivei Cadru privind Apa și a planurilor de gestionare a bazinelor hidrografice incluse în aceasta; • Facilitarea tranziției de la gestionarea deșeurilor către un sistem condus de piață, bazat pe ierarhizarea deșeurilor, în contextul Directivei cadru privind deșeurile; • Protejarea, conservarea, restaurarea și exploatarea rațională a patrimoniului natural al României, printre care peisajele, terenurile arabile, pădurile, apele interioare și de coastă, zonele protejate, biodiversitatea; • Dezvoltarea și îmbunătățirea evaluării calității aerului; • Abordarea siturilor abandonate și poluate moștenite, precum și gestionarea surselor curente de poluare; • Valorificarea investițiilor publice în protecția mediului pentru crearea de noi piețe, potențial disponibile IMM-urilor și întreprinderilor sociale, mai ales în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale ale României. • Exploatarea potențialului turistic și cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> • extinderea conectării populației la sistemele de alimentare cu apă și la sistemele de colectare a apelor uzate, inclusiv în zonele rurale • dezvoltarea infrastructurii de management al deșeurilor și a serviciilor aferente, bazate pe ierarhia deșeurilor – reutilizare, reciclare, valorificare energetică și eliminare • investiții noi/actualizate în sectorul deșeurilor și al energiei; reducerea consumului de resurse naturale prin creșterea proporției de deșeuri reciclate, precum și prin promovarea unei utilizări mai eficiente a resurselor; promovarea deșeurilor ca materii prime/subproduse secundare • protejarea biodiversității prin dezvoltarea planurilor de gestionare și investiții în acțiuni de restaurare și conservare • dezvoltarea și îmbunătățirea evaluării calității aerului în concordanță cu dispozițiile Directivei 2008/50/EC și luând în considerare dispozițiile Directivei INSPIRE (metadate despre calitatea aerului și emisiile atmosferice) 	<p>Programul Operațional Infrastructură Mare</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • restaurarea, păstrarea și îmbogățirea ecosistemelor dependente de agricultură și silvicultură • investiții publice în protecția mediului în vederea creării de noi piețe, potențial disponibile IMM-urilor și întreprinderilor sociale, mai ales în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale ale României 	<p>Programul Național de Dezvoltare Rurală</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • restaurarea și conservarea biodiversității marine și a apelor interioare în cadrul pescuitului durabil, acvaculturii și activităților de colectare a datelor și de control promovarea activităților de pescuit durabil în apele maritime și interioare și a activităților durabile în cadrul fermelor de acvacultură 	<p>Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • reabilitarea siturilor abandonate și poluate, inclusiv prin lucrări de decontaminare pentru reutilizarea lor economică • protejarea și valorificarea durabilă a siturilor naturale, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv valorificarea potențialului turistic local specific, reabilitarea zonelor istorice urbane, valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, măsuri de ecologizare urbană (inclusiv reabilitarea siturilor industriale poluate) 	<p>Programul Operațional Regional</p>

■ PROVOCAREA PRIVIND ADMINISTRAȚIA ȘI GUVERNAREA

OT 11 - Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none"> crearea unui sistem eficient de activități finanțate public de planificare, asumare și achiziții, inclusiv partea finanțată de FEȘI în vederea urmăririi obiectivelor de dezvoltare a României. reformarea politicilor publice, îmbunătățirea procesului de reglementare și guvernare, transparență și accesibilitate în administrația publică consolidarea capacității administrative și financiare la nivel național, regional și local pentru realizarea unor acțiuni destinate îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare ale României. dezvoltarea și implementarea unitară și pe termen lung a strategiilor și politicilor de resurse umane creșterea eficienței și transparenței și scăderea birocrăției în cadrul administrației publice, în vederea diminuării sarcinii asupra întreprinderilor și cetățenilor și îmbunătățirii reputației publice. creșterea și eficientizarea cooperării și coordonării între instituțiile implicate în gestionarea resurselor umane de la nivel central și local îmbunătățirea serviciilor publice accesibile cetățenilor din toate grupurile sociale pe întreg teritoriul României creșterea eficienței, transparenței, accesibilității și consecvenței sistemului judiciar 	<ul style="list-style-type: none"> sprijinirea consolidării capacității și eficienței instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale, în special consolidarea capacității și îmbunătățirea stabilității corpului de personal implicat în gestionarea fondurilor ESI la nivel central și la nivelul beneficiarilor. sprijinirea consolidării accesibilității, eficienței și calității serviciilor publice, inclusiv prin prestarea acestora de către sectorul privat sau întreprinderile sociale sprijinirea reformării procesului de elaborare de politici publice (colectarea datelor, analiză, planificare strategică și monitorizare), a culturii administrative și a proporționalității între reglementare și guvernare. sprijinirea consolidării profesionalismului, a integrității, a progresiei profesionale și a remunerației pe baza meritelor în sistemul public crearea de standarde ocupaționale pentru funcționarii publici și a unui sistem de salarizare echitabil dezvoltarea și implementarea unor procese și proceduri clare, transparente, uniforme și cuprinzătoare pentru recrutarea, selecția și evaluarea funcționarilor publici elaborarea, introducerea și susținerea utilizării sistemelor și instrumentelor de management, monitorizare și evaluare pentru îmbunătățirea performanței instituțiilor publice și a funcționarilor publici, precum și pentru schimbarea culturii organizaționale sprijin pentru consolidarea capacității administrative de gestionare și implementare a unor programe și politici de formare elaborarea și implementarea de mecanisme pentru creșterea complementarității între instituții și eliminarea dublării competențelor în domeniul managementului resurselor umane sprijin pentru îmbunătățirea capacității organizaționale și administrative a instituțiilor judiciare, inclusiv prin aplicarea recomandărilor adecvate din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare. dezvoltarea de instrumente și aplicații IT pentru consolidarea monitorizării și controlului carierei resurselor umane (la nivel administrativ central și local) și pentru intensificarea utilizarea acestora 	<p>Programul Operațional Capacitate Administrativă</p>
<ul style="list-style-type: none"> dezvoltarea sistemului de cadastru și carte funciară 	<ul style="list-style-type: none"> sprijinirea creării unui sistem național al cadastrului care să ofere siguranță titlului de proprietate, promovarea reformei funciare și gruparea eficientă a terenurilor pentru susținerea obiectivelor de dezvoltare a României 	<p>Programul Operațional Regional</p>

OT 2 - Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora

Nevoi de dezvoltare	Priorități propuse pentru finanțare	Program
<ul style="list-style-type: none">• dezvoltarea, introducerea și susținerea de instrumente de e-Guvernare și a conceptului de „date deschise”	<ul style="list-style-type: none">• introducerea datelor deschise la nivelul tuturor instituțiilor publice în vederea îmbunătățirii sistemelor de colaborare online și a celor electronice.• creșterea utilizării instrumentelor de e-Guvernare (inclusiv formarea funcționarilor publici)	Programul Operațional Competitivitate

SISTEMUL DE MANAGEMENT SI CONTROL - I

Noua gândire pentru perioada de programare 2014-2020 are la bază o structură mai concentrată/centralizată, la nivelul a trei ministere, în ceea ce privește coordonarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiții.

- ✓ Ministerul Fondurilor Europene pentru managementul a 4 programe operaționale care vizează: Infrastructura mare (transport, mediu și energie); Competitivitatea (cercetare - dezvoltare, Agenda Digitală); Capital Uman și Asistența Tehnică;
- ✓ Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice pentru managementul programelor de dezvoltare regională, a programelor dedicate cooperării teritoriale europene și a celui dedicat dezvoltării capacității administrative;
- ✓ Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru managementul programelor dedicate dezvoltării rurale și pescuitului și acvaculturii.

SISTEMUL DE MANAGEMENT SI CONTROL -II

- Aceasta centralizare favorizează coordonarea și standardizarea la nivelul Programelor Operaționale.
- Punctele tari gravitează în jurul nevoii de asigurare a coordonării strategice, mai adecvate și a existenței sinergiilor între programe și între Fondurile Europene Structurale și de Investiții și ceea ce se finanțează din alte fonduri.
- Coordonarea va ține seama pe de o parte, de lecțiile învățate în perioada 2007-2013, și va urmări eficientizarea procesului de implementare și reducerea poverii administrative, iar pe de altă parte, concentrarea tematică a fondurilor va asigura obținerea unui impact semnificativ al investițiilor, dar și continuitatea intervențiilor sustenabile din actuala perioadă de programare.